

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю
в онлайн-режимі за допомогою
системи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 20-21 травня 2021 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 592 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

4. Михайловська Н.С., Олійник Т.В., Міняйленко Л.Є. Стецюк І.О. Онлайн-курси як складова змішаного навчання на клінічних кафедрах. Науковий вісник інноваційних технологій. 2018. №2 (18). С. 5-17.

5. Чорновол-Ткаченко О.О. Науково-дослідницька діяльність студентів у ВНЗ України: зміст та завдання / О.О. Чорновол-Ткаченко // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2009. – № 866. Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – Вип. 59. – С. 123.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ФОРМАТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Головаха М. Л, Кожем'яка М. О., Лісунов М. С.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Пандемія COVID19 спричинила введення дистанційного формату забезпечення навчального процесу. За сучасними стандартами та рекомендаціями освітній процес має носити студентоцентрований підхід та позиціонувати здобувача як його суб'єкт, а не об'єкт. У реалізації даного принципу забезпечення навчального процесу важливу роль відіграє студентське наукове товариство (СНТ) та гурток, що дають можливість охочим здобувачам за власним бажанням поглиблювати теоретичні та практичні навички, здійснювати науковий пошук за обраними темами, тощо. Переривання роботи СНТ на час карантинних обмежень є неприпустимим, бо обмежило б права здобувачів, тому було прийнято рішення забезпечити його роботу в дистанційному режимі. Функціонування СНТ клінічної кафедри, особливо хірургічної дисципліни, має ряд особливостей, що створює ряд складнощів під час організації роботи в дистанційному форматі.

Основна частина. В звичному форматі робота СНТ забезпечувалась наступним чином: під час організаційного засідання призначався староста гуртка, визначались відповідальні викладачі, здійснювався розподіл тем доповідей та обирались клінічні бази (з урахуванням напряму клінічної діяльності) для проведення засідань; впродовж року щомісяця відбувались засідання, здобувачі презентували доповідь, викладач рецензував її та відповідав на питання студентів, після теоретичної частини здійснювався клінічний обхід із розглядом клінічних ситуацій; охочі

студенти мали можливість за бажанням брати участь у науковому пошуку із можливістю звітування про виконану роботу у вигляді публікацій, виступів на науково-практичних конференціях, тощо; охочі здобувачі за наявності дозвільних документів та відповідної медичної документації могли відвідувати чергування, оперативні втручання, долучатися до роботи у гіпсовому залі, тощо. Головним завданням під час організації роботи СНТ в дистанційному форматі було забезпечення діяльності у формі, що була б максимально наближена до звичного формату роботи гуртка. Першим завданням, що потребувало вирішення було обрання платформи для забезпечення дистанційного освіти. Було обрано Teams від корпорації Microsoft, що відрізняється кроссплатформністю (можливе використання будь-яким пристроєм, незалежно від встановленої операційної системи), зручним та зрозумілим інтерфейсом, широким функціоналом (безперешкодна комунікація усіх членів товариства із можливістю аудіо- та відеозв'язку, можливість поширення різноманітних навчальних матеріалів, мультимедійний супровід виступу, тощо). Засідання СНТ відбувалось у вигляді онлайн зборів під час яких здобувачі презентували доповідь із мультимедійним супроводом, викладач рецензував доповідь та вів дискусію із студентами, за потреби демонстрував навчальні матеріали доцільні до теми зібрання. Наступним етапом було здійснення клінічного обходу інформованих пацієнтів, що надали письмову згоду на участь у клінічному обході із використанням аудіо- та відеозв'язку. Викладач інформував учасників зібрання про анамнез захворювання та здійснював клінічний огляд, здобувачі мали змогу поставити запитання до пацієнта. По завершенню обходу викладач повертався до навчальної аудиторії та підбивав підсумки обходу, демонстрував деперсоналізовані дані клінічних та інструментальних методів обстеження. Невирішеним залишалось питання практичного компоненту діяльності членів СНТ, що було вирішено шляхом використання власних та запозичених матеріалів з верифікованих колабораційних порталів та агрегаторів професійного мультимедійного контенту. Даний крок дозволив демонстрацію маніпуляцій та оперативних втручань за темою засідання та особливо ті моменти, що представляють інтерес для членів СНТ без рутинних етапів. Викладач мав змогу коментувати та роз'яснювати отриману здобувачами інформацію. Усі посилання та матеріали у вільному доступі були розміщені в команді MS Teams, тому усі учасники мали до них необмежений доступ.

Висновки. Робота СНТ у дистанційному режимі продемонструвала високу ефективність та результативність даного формату діяльності, що

наближена до реальних зустрічей. Широке застосування функціоналу навчальної платформи та долучення сторонніх ресурсів дозволило реалізувати усі задачі діяльності СНТ. Головним недоліком даного формату діяльності є відсутність живого спілкування та контакту здобувача із викладачем, що було частково вирішено використанням відеозв'язку. Було відзначено вищу відвідуваність, оскільки не було перешкод пов'язаних із віддаленістю клінічних баз та позаурочним часом проведення засідань. Відсутність практичного компоненту було частково вирішено застосуванням власних матеріалів та сторонніх ресурсів професійного верифікованого мультимедійного контенту. Але в повній мірі замінити практичний компонент підготовки у випадку клінічної дисципліни хірургічного спрямування неможливо, тому після завершення дії карантинних обмежень планується повернення звичного режиму функціонування СНТ із інтеграцією позитивних практик дистанційного формату роботи (використання навчальної платформи, створення команди та планування зустрічей, використання сторонніх верифікованих агрегаторів професійного мультимедійного контенту, обмін матеріалами у команді, онлайн трансляція засідання, тощо).

Літературна

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с.
2. Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19 : Постанова кабінету міністрів України від 11.03.2020р. №211 // Офіційний вісник України, 2020 р., № 23, ст. 896
3. Jean Nehme. Touch Surgery [Електронний ресурс] / Jean Nehme, Dr Andre Chow. – Режим доступу <https://www.touchsurgery.com/>. – Назва з екрана.
4. Roman Giverts. VuMedi [Електронний ресурс] / Roman Giverts. – Режим доступу <https://www.vumedi.com/>. – Назва з екрана.
5. Microsoft. MS Teams [Електронний ресурс] / Microsoft. – Режим доступу <https://teams.microsoft.com/>. – Назва з екрана.
6. Shahrivini, B. Pre-clinical remote undergraduate medical education during the COVID-19 pandemic: A survey study. / Shahrivini, B., Baxter, S. L., Coffey, C. S., MacDonald, B. V., & Lander, L. // BMC Medical Education. - 2021, 21(1), 13.
7. Lieberman, J. A. Coping With COVID-19 / Lieberman, J. A., Nester, T., Emrich, B., Staley, E. M., Bourassa, L. A., & Tsang, H. C. // American Journal of Clinical Pathology. – 2021. – 155(1), 79–86.